

Arviointikertomus 2022

Tarkastuslautakunta 24.5.2023

Sisällys

1. Puheenjohtajan tervehdys	1
2. Tarkastuslautakunnan toiminta.....	3
3. Kaupungin ja kaupunkikonsernin talouden kehitys	5
4. Investointien toteutuminen	10
5. Valtuuston asettamien vuositavoitteiden toteutumisen arviointi.....	11
5.1 Kaupunginhallitus	11
5.2 Sivistysosasto	13
5.3 Perusturvalautakunta	16
5.4 Tekniikka ja ympäristöosasto	18
6. Konserniyhteisöjen vuositavoitteiden toteutumisen arviointi.....	21
7. Hyvinvointiraportti	24
8. Arviointikertomuksen hyväksyminen	26

1. Puheenjohtajan tervehdys

Viime vuosi oli monella tapaa hyvin poikkeuksellinen, sillä sitä hämmensi niin korona, sota Ukrainassa kuin sote-valmistautuminen.

Aluevaalit käytiin 23.1.2022. Ylöjärveltä Pirkanmaan aluevaltuustoon nousivat Erja Pelkonen, Minna Sarvijärvi, Juho Ojares, Leena Mankkinen ja Mauri Heiska. Vaalien lisäksi vuonna 2022 erityisesti työtä tuotti hyvinvointialueen käynnistymisen aktiivinen valmistelu eli kaupungin ja hyvinvointialueen toimivan yhteistyön varmistaminen. Yhdyspintatyö mahdollistaa toimivat palveluketjut, asukkaiden tarpeisiin vastaamisen sekä sujuvan työnjaon ja roolituksen kaupungin, hyvinvointialueen ja muiden palveluntuottajien kesken. – Hyvin toimivat yhdyspinnat takaavat sujuvat, oikea-aikaiset ja oikeantasoiset palvelut. Arviointikertomuksessa tarkastuslautakunta kysyy, toteutuiko hyvinvointialueen valmistelu suunnitellusti.

Keväällä 2022 koronapandemian luonne muuttui olennaisesti nopeasti levinneen omikronmuunnoksen ja toisaalta rokotekehityksen johdosta. Valtioneuvosto uudisti hybridistrategian linjaukset helmikuussa ja pääosin koronarajoituksista luovuttiin vuoden puoliväliin mennessä. Sosiaali- ja terveysministeriö myönsi kunnille covid-19 valtionavustusta aiheutuneisiin kustannuksiin: testaukseen, covid-19 potilaiden hoitoon sekä muihin välittömiin epidemiasta aiheutuviin kustannuksiin. Helmikuussa käynnistynyt sota Ukrainassa aloitti Euroopassa ennätysellisen pakolaisaallon, joka on tuonut muutamia ukrainalaisia myös Ylöjärvelle. Sota mullisti markkinahintoja sekä yritysten toimintaedellytyksiä. Kustannukset nousivat budjetoitua enemmän, mutta kaupungin palvelut toimivat hyvin myös tässä kriisissä.

Tarkastuslautakunnan arviointivuoden 2022 erityinen painopiste olivat kasvatus- ja opetuslautakunta sekä hyvinvointilautakunta. Osana arviointikertomusta lautakunta arvioi nyt myös hyvinvointiraportin mukaiset toimenpiteet. Raportin mukaan kaupungin tulisi kiinnittää huomiota erityisesti lasten ja nuorten kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin edistämiseen.

Ylöjärven kaupunki on muiden kuntien tapaan siirtynyt rahoittamaan investointeja yhä enemmän vuokrilla ja leasingilla, mikä on rinnastettava velaksi. Pyydänkin valtuustoa tutustumaan erityisesti arviointikertomuksen sivulla 7 näkyvään taulukkoon, missä näkyy vuokra- ja leasingvastuut huomioiden Ylöjärven asukaskohtainen velkamäärä selvemmin, kuin ainoastaan lainamäärää/asukas tarkastelemalla.

Olen huolissani luottamushenkilöiden ja eri toimielinten parissa esiintyvistä keskusteluilmapiiristä. Tavan kuntalaiselle ryhmien sisäiset ja valtuustoryhmien väliset erimielisyydet näyttäytyvät julkisuudessa jopa niin voimallisesti, että on kyseenalaista, käydäänkö päätöksenteossa enää lainkaan asiallista keskustelua.

Osana Uuden sukupolven organisaatiot ja johtaminen (USO) -verkoston toimintaa julkaistiin opas, jossa esitellään erilaisia ideoita ja vaihtoehtoja kunnan päätöksenteko- ja keskusteluilmapiirin parantamiseksi. Siinä mm. perehdytään lyhyesti luottamushenkilöiden toimintaa koskevaan

lainsäädäntöön. Opas suosittelee yhteisten pelisääntöjen laatimista, missä kirjataan luottamus-
henkilötyön painopisteet ja vuosittaiset teemat, yhteistyösuhteet ja tiedonkulkuun liittyvät peri-
aatteet.

Ylöjärven väestönkasvu oli vuonna 2022 edelleen hyvin maltillista, vain 0,2 %. Mielestäni kaupun-
ginhallituksen käsittelemässä riskienhallinnassa tulisi arvioida mahdollinen maineriski erityisesti
siitä näkökulmasta, näyttäytykö Ylöjärvi tällä hetkellä julkisuudessa kiinnostavana ja vetovoimai-
sena muuttokohteena lapsiperheille.

Vaikka monipaikkaisuuden vaikutukset arvioidaan positiivisiksi sekä kuntien talouden että yhteisöl-
lisyyden näkökulmasta, ei monipaikkaisia ole osattu hyödyntää vielä täysimääräisesti kuntien pää-
töksentekoprosesseissa. Kuntaliiton ja Itä-Suomen yliopiston yhteistyönä tehdyn tutkimuksen osa-
raportissa Monipaikkaisuus kunnissa (2022) tunnetuimmat ja eniten esillä olleet ryhmät ja moni-
paikkaisuuden muodot eli vapaa-ajan asukkaat ja etätyöläiset, nousivat merkitykseltään tärkeim-
miksi. Monipaikkaisuus lisää yritysten tuloja, synnyttää työpaikkoja ja vaikuttaa myönteisesti työ-
voiman saatavuuteen. Kuntayhteisölliset vaikutukset näyttäytyvät esimerkiksi järjestötoiminnan
piristymisenä ja paikallisidentiteetin vahvistumisena. Tutkijat peräänkuuluttavat kuntien rohkeita
kokeiluja ja pilotteja monipaikkaisuuden kehittämiseen paikallisella tasolla ja päätöksenteossa. Ke-
hotan Ylöjärven päättäjiä avartamaan näkökulmia myös tämän suhteen.

Tarkastuslautakunnan puolesta kiitän kaupungin viranhaltijoita ja henkilöstöä sekä Ylöjärven hy-
väksi tehdystä työstä että hyvästä yhteistyöstä arviointikertomusta laadittaessa ja kiitän lautakun-
nan jäseniä ansiokkaasta paneutumisesta arviointityöhän. Erityiset kiitokset annamme lautakun-
nan sihteeri Hanna Isotalolle sekä BDO:n asiantuntijajäsenille Kirsi Pelvolalle sekä Ville Rantaselle.

Riitta Koskinen

tarkastuslautakunnan puheenjohtaja

2. Tarkastuslautakunnan toiminta

Tarkastuslautakunnan tehtävä on valmistella valtuustolle hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet kaupungissa ja kaupunkikonsernissa toteutuneet. Lisäksi tarkastuslautakunnan tehtäviin kuuluu arvioida, onko toiminta ollut tuloksellista ja tarkoituksenmukaista.

Tarkastuslautakuntaan kuuluivat arviointivuonna 2022 seuraavat jäsenet ja varajäsenet:

Jäsen	Varajäsen
Riitta Koskinen, puheenjohtaja	Tapio Saarijoki
Jouni Kaasalainen, varapuheenjohtaja	Esa Lumppio
Anna Jukantupa	Mika Koivula
Heli Koukeri-Potkonen	Heidi Koivisto-Haataja
Jussi Kytömäki	Matleena Takala
Tero Lehtonen	Tuija Hirsimäki
Marko Taipale	Susanna Riuttala

Tarkastuslautakunnan sihteerinä toimi johdon sihteeriksi Hanna Isotalo. Asiantuntijajäsenenä lautakuntaa avustivat arvioinnin erityisasiantuntija Kirsi Pelvola sekä avustava tilintarkastaja Ville Rantanen BDO Oy:stä.

Arviointivuotena 2022 tarkastuslautakunta piti yhdeksän kokousta. Tarkastuslautakunta sai kokouksissaan kattavasti johdon antamia selvityksiä koko konsernin toimintaan liittyen. Arviointivuoden erityinen painopiste oli kasvatus- ja opetuslautakunnan ja hyvinvointilautakunnan alainen toiminta.

Jäsenten ja varajäsenten esteellisyydet arvioinnissa ovat:

- Pj. Riitta Koskinen: kehittämistoimikunta (hallituksen alainen)
- Jäsen Anna Jukantupa: kehittämistoimikunta (hallituksen alainen)
- Jäsen Jussi Kytömäki: kasvatus- ja opetuslautakunta

Tilintarkastajan toiminta

Tarkastuslautakunnan on huolehdittava kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta. Lautakunta seuraa tilintarkastajan tarkastussuunnitelman toteutumista ja tekee tarvittaessa esityksiä ulkoisen ja sisäisen valvonnan sekä arvioinnin yhteensovittamisesta ja tilintarkastuksen kehittämisestä.

Kaupungin tilintarkastajana toimi vuonna 2022 JHT, HT Minna Ainasvuori BDO Audiator Oy:stä. Tilintarkastaja raportoi tarkastuslautakunnalle kahdesti tilikautta 2022 koskevista tarkastushavainnoista.

Sidonnaisuuksien valvonta

Tarkastuslautakunnan tehtävä on valvoa kuntalain 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista. Ilmoitukset saatetaan valtuustolle tiedoksi. Tarkastuslautakunta huolehti sidonnaisuusrekisterin ajantasaisuudesta ja saattoi yhteenvedon sidonnaisuusilmoituksista valtuustolle tiedoksi.

Kouluttautuminen ja verkostoituminen

Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja osallistui arviointivuoden aikana seudun tarkastuslautakuntien puheenjohtajakokouksiin.

Tarkastuslautakunnan esitys kaupunginvaltuustolle

Kuntalain 121 §:n mukaan kaupunginhallituksen on annettava valtuustolle lausunto toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aiheita.

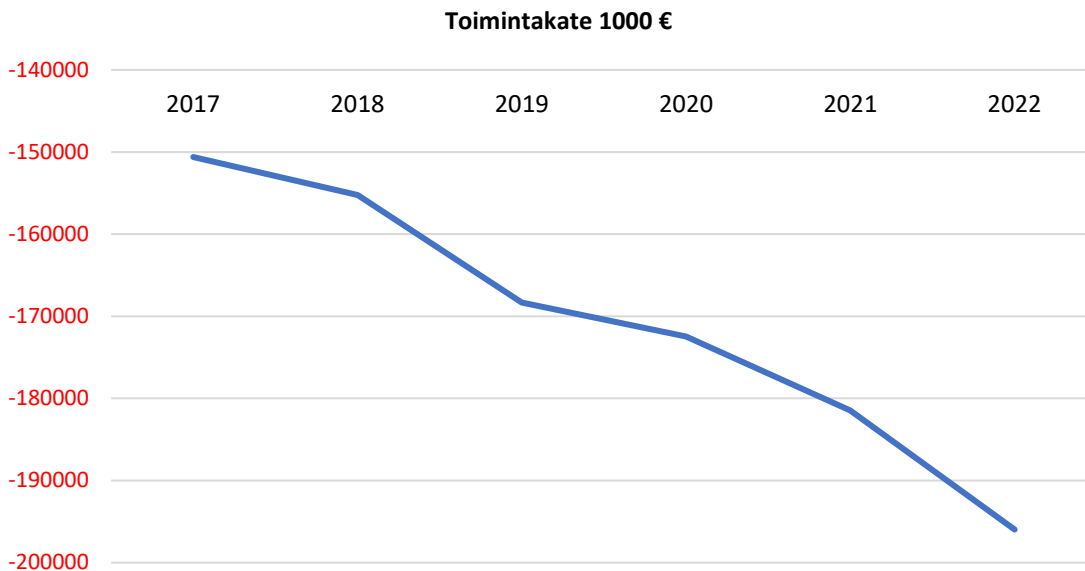
Tarkastuslautakunta esittää kaupunginvaltuuston päätettäväksi, että kaupunginhallitus ottaa huomioon arviointikertomuksessa esitetyt havainnot ja esittää syyskuun 2023 loppuun mennessä valtuustolle, mihin toimiin niiden johdosta on ryhdytty.

3. Kaupungin ja kaupunkikonsernin talouden kehitys

Kaupungin **toimintatuotot** olivat 27,4 milj. euroa ja vähenivät 2,3 milj. euroa edellisvuoteen verrattuna. Muutosta selittää valtion koronatukien ja tonttikaupan pienentyminen. Osa tonttikaupoista siirtyi vuodelle 2023.

Toimintakulut olivat 228,5 milj. euroa ja kasvoivat vuoteen 2021 verrattuna 13,4 milj. euroa. Menokasvu oli noin 6,2 % eli kasvu on suurta.

Toimintakate kuvaa toimintakulujen ja -tuottojen välistä erotusta, joka kunnallistaloudessa on aina miinusmerkkinen, koska verotulot ja valtionosuudet esitetään tuloslaskelmassa vasta toimintakatteen jälkeen. Toimintakate ilmoittaa, paljonko käyttötalouden kuluista jää katettavaksi verorahoituksella (verotulot ja valtionosuudet).

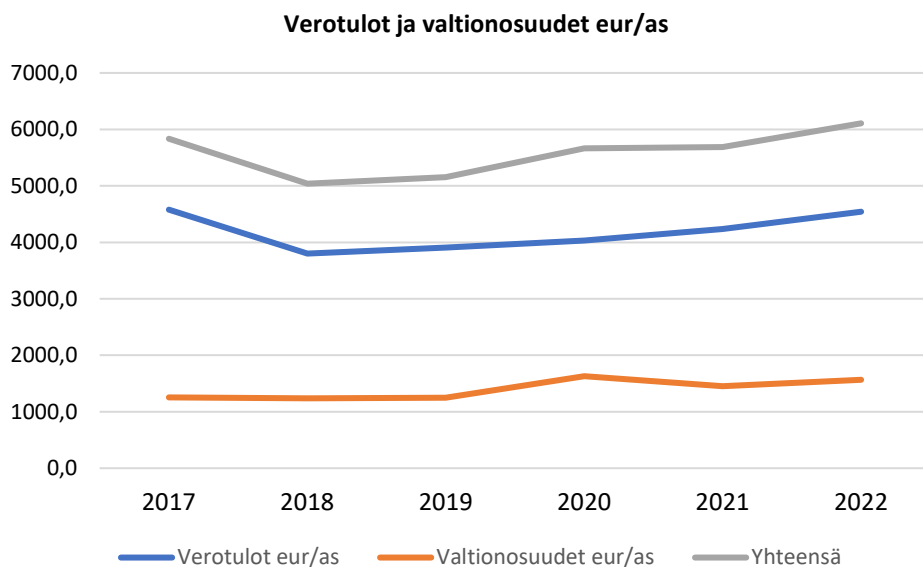

Kuvio 1. Toimintakatteen kehitys kaupungissa vuosina 2017 – 2022

Vuoden 2022 tilinpäätöksen mukaan kaupungin toimintakate laski jälleen edellisvuoden tasosta, mutta oli muutettua talousarviota parempi. Toimintakate oli -196,0 miljoonaa euroa.

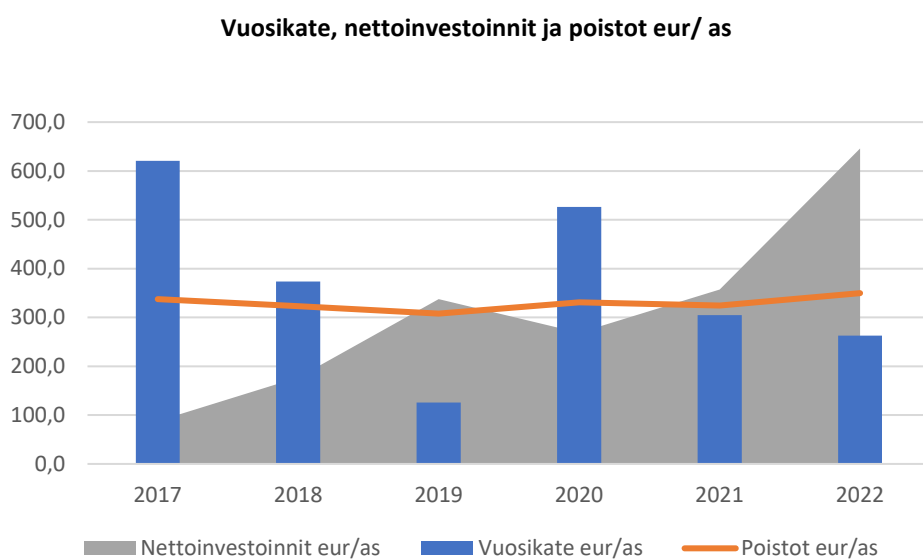
Verotulot per asukas kasvoivat merkittävästi edellisvuodesta. Tämä oli tyypillinen ilmiö kuntasektorilla. Verotulojen kertymä 153 milj. euroa oli edellisvuotta 10,5 milj. euroa suurempi. Tilikaudelle ei tehty tuloveroprosentin korotusta, veroprosentti on ollut sama, 20,5, koko tarkastuslautakunnan tuottaman vertailukauden ajan.

Valtionosuudet kasvoivat edellisvuoteen verrattuna. Valtionosuuksia kertyi 52,7 milj. euroa, mikä oli 4,0 milj. euroa edellisvuotta enemmän. Kasvua selittää mm. tehtävien laajennusten rahoitus, indeksitarkastus ja verotulojen kompensatio.

Kuvio 2. Verotulojen ja valtionosuuksien kehitys 2017–2022, euroa/asukas

Vuosikate osoittaa kunnan tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainanlyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen luku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyyttä. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen, konsernin tulorahoitus on riittävä. Seuraavassa kuviossa 3 esitetään, miten vuosikate on kattanut poistot vuodesta 2017 lähtien. Vuonna 2022 vuosikate asukasta kohden oli 263 euroa, mikä ei kattanut poistoja (poistot 350 euroa per asukas). Investointeihin käytettiin 646 euroa per asukas. Investointimenojen kasvua selittää mm. Siltatien koulun rakennushanke.

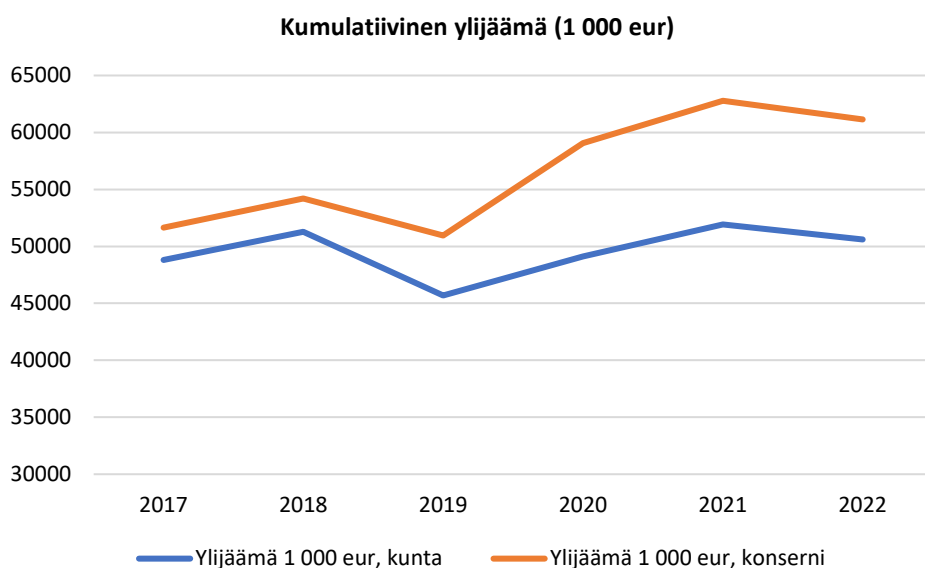

Kuvio 3. Kaupungin vuosikate, nettoinvestoinnit ja poistot 2017–2022, euroa/asukas

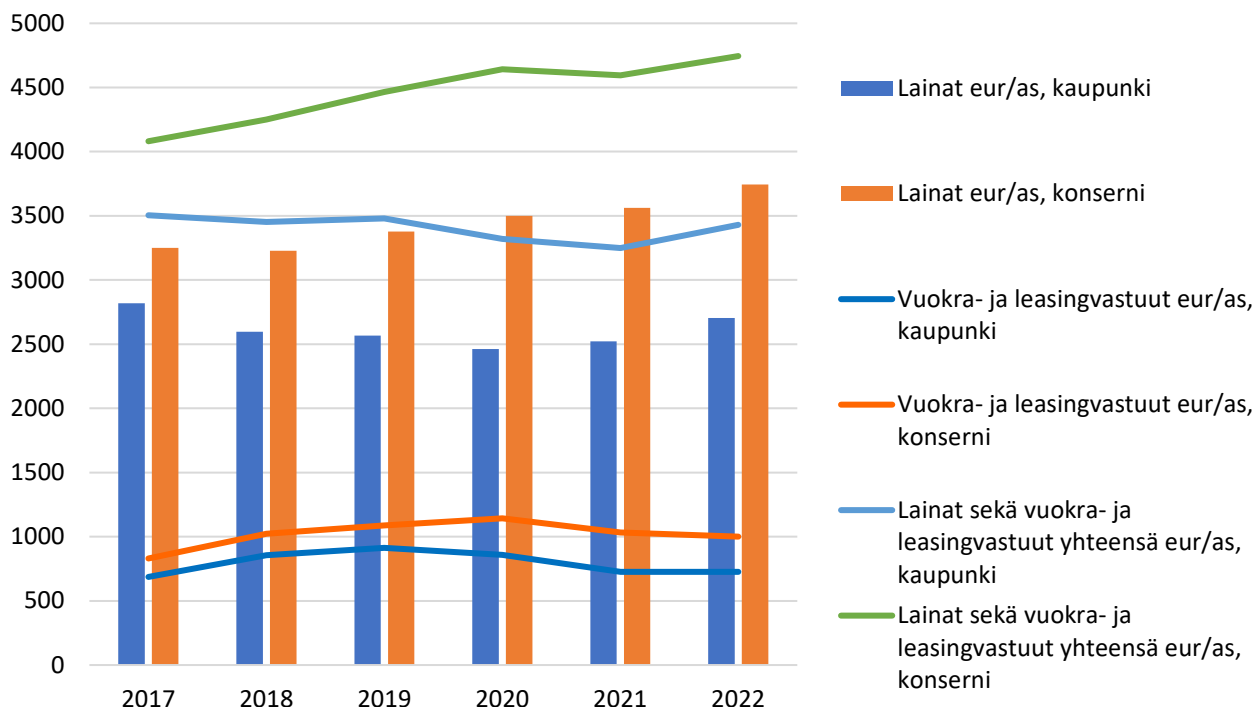
Tilikauden tulokseksi muodostui ensin -2,9 milj. euroa, mutta tilinpäätössiirroissa esitettävän poistoeron muutoksen ja varausten muutoksen jälkeen **tilikauden alijäämäksi** muodostui -0,8 milj. euroa. Vuonna 2022 purettiin maanhankintoihin tehtyä varausta 1,0 miljoonaa euroa. Tämä purku oli kokonaisuudessaan positiivisesti tulosvaikutteinen. Lisäksi on huomioitava, että ilman koronatukia tilikauden tuloksesta olisi voinut muodostua huomattavasti negatiivisempi.

Konsernin alijäämä oli -1,1 milj. euroa. Tilikauden ylijäämä (alijäämä) kirjataan taseeseen ylijäämäksi (alijäämäksi). Kaupungilla on nyt taseessaan ylijäämää 50,6 milj. euroa ja konsernilla 61,1 milj. euroa.

Kuvio 4. Kaupungin ja kaupunkikonsernin kumulatiivinen ylijäämä 2017–2022

Kuntien siirtyessä yhä enemmän rahoittamaan investointejaan **vuokrilla ja leasingilla**, on ne rinnastettava velaksi. Pelkkä kaupungin lainamäärä per asukas ei kerro todellista kuvaa siitä, paljonko kuntalainen todellisuudessa velkaantuu.

Kuvio 5. Kaupungin ja konsernin lainat ja vuokravastuut 2017–2022, euroa/asukas

Kuviossa 5 näkyy, miten sekä lainojen että vuokra- ja leasingvastuiden määrä on kehittynyt. Konsernin vastuut ja lainat yhteensä asukasta kohden ovat olleet kasvussa, mutta edelleen maltilliset. Tunnusluvuissa on huomioitava, että asukasmäärä kasvaa, kasvua oli viime vuonna 75 asukasta. Ylöjärvellä asui vuoden lopussa 33 608 asukasta.

Yhteenveto talouden analyysistä

- Tilikauden tulos oli -2,9 milj. euroa, mutta tilinpäätössiirtojen jälkeen tilikauden alijäämäksi muodostui -0,8 milj. euroa. Vuonna 2022 purettiin maanhankintoihin tehtyä varausta 1,0 miljoonaa euroa. Tämä purku oli kokonaisuudessaan positiivisesti tulosvaikutteinen. Lisäksi on huomioitava, että ilman koronatukia tilikauden tuloksesta olisi voinut muodostua huomattavasti negatiivisempi. Tuloksen myötä kaupungin tase heikentyi edellisvuodesta.
- Taseen ylijäämät ovat pakollinen puskuri, koska kuntien on syytä varautua valtion taholta tuleviin leikkaustoimenpiteisiin jatkossa. Valtion koronatukia maksettiin viime vuosina enemmän kuin koronasta syntyi kustannuksia. Lisäksi käynnissä on edelleen koko maailmaa koskettava kriisi, Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa, mikä vaikuttaa kuntienkin talouteen tulevina vuosina.
- Lainojen sekä vuokra- ja leasingvastuiden kokonaisuutta on tarkasteltava yhtäaikaisesti, jotta voidaan nähdä, kuinka paljon yksittäisellä ylöjärveläisellä on ”velkaa”. Konsernitasolla asukaskohtainen velkamäärä on nyt 4 745 euroa, mikä on 150 euroa edellisvuotta suurempi.

4. Investointien toteutuminen

Ylöjärven kaupunkistrategiassa 2022-2032 linjataan seuraavaa: *”Pidämme taloutemme tasapainossa. Suunnittelemme investoinnit siten, että taloudenpito on kasvua tukevaa ja kestävä. Pidämme korjausinvestointien määrän riittävällä tasolla.”*

Vuonna 2022 toiminnan ja investointien rahavirta oli negatiivinen sekä kaupungissa (-16,1 milj. euroa) että kaupunkikonsernissa (-15,6 milj. euroa). Myös tunnusluvun kertymä viideltä vuodelta kääntyi negatiiviseksi.

Tunnusluku investointien tulorahoitusprosentti kertoo, kuinka suuri osa investoinneista on pystytty rahoittamaan kaupungin kokonaistulorahoituksella. Loppuosa tilikauden investoinneista katetaan siten ottamalla lisää lainaa. Tunnusluku oli 37,9 % ja laski huomattavasti edellisvuodesta.

Kaupungin rahoituslaskelman mukaiset investointimenot olivat päättyneellä tilikaudella 23,5 miljoonaa euroa. Rahoitusosuuksia investointeihin saatiin vain 141 tuhatta euroa. Konsernissa investoitiin 32,1 milj. eurolla ja rahoitusosuus on sama kuin kaupungilla.

Investointitaso on ollut viime vuosina maltillinen, mutta kasvamaan päin. Siltatien koulun rakennushanke käynnistyi suunnitellusti ja siitä syntyi noin 7,1 milj. euron investointimenot. Tilikaudella toteutettiin myös neljän miljoonan euron maakauppa Kolmenkulman alueelta, johon on tarkoitus muodostaa monipuolinen yritysalue. Alkuperäisen talousarvion mukainen kokonaisinvestointitaso ylitettiin 4,1 milj. eurolla ja muutettu talousarvio 3,8 milj. eurolla.

Paineita tulee edelleen kasvavasta korjausvelasta.

5. Valtuuston asettamien vuositavoitteiden toteutumisen arviointi

Tarkastuslautakunnan lakisääteinen tehtävä on arvioida, miten valtuuston asettamat vuositavoitteet ovat kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet. Arviointi tehdään osin tilinpäätöstietojen pohjalta ja osin sen perusteella, mitä tarkastuslautakunnan kokouksissa on vuoden aikana esitetty. Vuonna 2022 arviointisuunnitelman mukaisina painopistealueina olivat kasvatus- ja opetuslautakunta sekä hyvinvointilautakunta. Lautakunta on saanut kokouksissaan laajemmat selvitykset toimialan tulosalueiden toiminnasta. Strategiaa tukevien vuositavoitteiden toteutumisen arviointi esitetään taulukoissa.

5.1 Kaupunginhallitus

Kaupunginhallituksen alaiseen toimintaan on tilikaudella kuulunut hallinto-, henkilöstö-, talous- ja kehityspalvelut. Kehityspalveluissa hoidetaan strategiaan, tietohallintoon, työllisyyteen ja turvallisuusasioihin liittyviä kokonaisuuksia.

Kaupunginhallituksen toimintakatetavoite toteutui. Tuloja kertyi 47 tuhatta euroa talousarviota enemmän ja menot alittuivat 0,5 milj. eurolla. Kaupunginhallituksen alaisen toiminnan tavoitteet toteutuivat kokonaisuudessaan melko hyvin.

Tavoite	Tilinpäätösraportointi	
Sote-uudistuksen jälkeisen kunnan kestävän talouden suunnittelu	Sote-uudistuksen vaikutusten kartoitus tehty. Palveluverkkoselvityksen päivitys valmistuu keväällä 2023.	Toteutui osittain
Toimenpiteet kaupungin kasvun turvaamiseksi	Kasvuohjelma hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa. Kesäretkeilijäkonseptia kehitettiin ja toteutettiin hyvin tuloksin. Kaupungin brändistrategia-prosessi käynnistettiin kesällä ja työ eteni viimeistelyvaiheeseen. Vuosittaista tonttihakua tuettiin markkinointikampanjalla.	Toteutui
Pirkanmaan työllisyyden kuntakokeilun toteutus Ylöjärvellä	Tavoitteet saavutettiin. Pohjoismaisen työhaun malli otettiin käyttöön. Työttömyys-% aleni 0,7 % ja oli vuoden lopussa 5,7, mikä on seudun alhaisimpia.	Toteutui
Henkilöstön sujuvan sote-siirtymisen turvaaminen	Toteutui suunnitelman mukaisesti. Kaikki tarvittavat yt-neuvottelut pidettiin ja siirtyville henkilöstölle järjestettiin säännöllisesti tiedotustilaisuuksia.	Toteutui
Esko-esimieskoulutukset	Esko 2 -ryhmä valmistunut ja Esko 3 -ryhmä aloittanut koulutuksen.	Toteutui
Tukipalveluiden raportointijärjestelmien kehittäminen	Sirius HR-järjestelmän käyttöönotto siirretty vuodelle 2023. Granite-riskienhallintaohjelmisto otettu käyttöön, mutta työn riskien arvioinnin käyttöönotto ei vielä täysin valmis. Dynasty 10-järjestelmän kirjaamispyyntö ja vahvaan tunnistautumiseen perustuva sähköinen allekirjoitus on otettu käyttöön.	Toteutui osittain
Osallistava budjetointi	Määräraha sisällytettiin vuoden 2023 talousarvioon. Käytännön toteutus osoitettiin hyvinvointilautakunnalle, joka hyväksyi periaatteet ja prosessin.	Toteutui
Digivalmiuksien kehittäminen ja uusien palveluiden käyttöönotto	Koulutuksia oli laajasti tarjolla Eduhousen kautta. Digikoordinaattori markkinoi koulutuksia henkilökunnalle. Digiryhmän toimintasuunnitelman osalta digikoordinaattorin tehtävässä tapahtunut henkilövaihdos vaikutti toteutukseen. Tavoite kuitenkin saavutettiin.	Toteutui

Kaupungin työllisyystilanne pysyi hyvänä. Pirkanmaalla avoimien työpaikkojen määrä on edelleen korkealla tasolla etenkin rakennus-, korjaus- ja valmistustyössä, mikä on todettu myös kaupungin hallituksen tilinpäätöksessä.

Kaupungin hallinnossa on toteutettu vuosittain sisäisen valvonnan kysely toimialoille. Kyselyn tulokset ovat parantuneet vuosittain. Tämä on positiivista kuultavaa ja edistää kaupungin tuloksellista toimintaa.

Tarkastuslautakunta kysyy kaupunginhallitukselta, millä tavalla se on omalta osaltaan huolehtinut kaupungin strategian ennaltaehkäisevien palveluiden toteutumisesta?

5.2 Sivistysosasto

Sivistystoimi tuottaa varhaiskasvatuksen, perusopetuksen, koululaisten iltapäivätoiminnan, lukio-koulutuksen sekä kirjasto-, kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalvelut. Vapaan sivistystyön palvelut tuottavat Tampereen seudun työväenopisto ja Tampereen kesäyliopisto. Musiikkiopistopalvelut tuottaa Pirkanmaan musiikkiopisto. Sivistystoimessa on kaksi lautakuntaa. Taulukossa esitetään ensin kasvatus- ja opetuslautakunnan vuositavoitteiden toteumat. Hyvinvointilautakunnan vuositavoitteiden toteumat ja arviointi esitetään omassa taulukossaan sen jälkeen.

Kasvatus- ja opetuslautakunnan toimintakatetavoite ei toteutunut. Tuloja kertyi 0,3 milj. euroa talousarviota enemmän, mutta menot ylittyivät 0,8 milj. eurolla.

Tavoite	Tilinpäätösraportointi	
Tiimityön organisointi lukiossa	Tiimiorganisoitua toimintatapaa toteutetaan viikoittain ns. ys-aikana. Toimintaan osallistuvat kaikki lukion opettajat.	Toteutui
#rajatontyöelämä	Hanke päättyi syksyllä 2022. Raportti on käsitelty mm. hankkeen ohjausryhmässä ja keskeisin osin myös kasvatus- ja opetuslautakunnassa. Hanke saavutti keskeiset tavoitteet, mm. yhteistyökumppaneiden määrä kasvoi.	Toteutui
Hajautetun erityisopetuksen järjestämisen suunnitelman tekeminen inklusioperiaatteen mukaan.	Suunnitelma on käsitelty kasvatus- ja opetuslautakunnassa 27.1.2022. Suunnitelman laadintaan osallistuivat rehtorit, kaupungin tuen tiimi sekä moniammatillinen valmistelutyöryhmä.	Toteutui
Uuden oppivelvollisuuslain toimeenpano	Ns. Tuva-koulutus on käynnistynyt koulutuskeskus Valossa 1.8.2022.	Toteutui
Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palveluverkkoselvityksen jatkotoimet	Palveluverkkoselvityksen jatkotyö käynnistyi syksyllä 2022. Valmistuva selvitys tarkastelee Ylöjärven väestömuutoksia aina vuoteen 2040 asti.	Toteutui osittain
Robottiikan hyödyntäminen	Asia ei edennyt. Toisaalta Ylöjärvi on mukana isojen kuntien E-vaka -hankkeessa, jonka tarkoitus on löytää tavoitteen mukaisia ratkaisuja laaja-alaisesti.	Ei toteutunut

Kasvatus- ja opetuslautakunnan vuositavoitteet toteutuivat melko hyvin. Tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan sivistystoimen asetetut vuositavoitteet ovat konkreettisia ja niiden toteutumisesta on verraten helppo arvioida. Kasvatus- ja opetuslautakunnan toimintakatetavoite ei toteutunut.

Perusopetuksen oppilaskohtainen hinta jatkoi kasvuaan ja oli 278 euroa edellisvuotta korkeampi. **Tarkastuslautakunta kysyy, mistä tämä kasvu johtuu?**

Hyvinvointilautakunta

Hyvinvointilautakunnan toimintakatetavoite toteutui. Tuloja kertyi 114 tuhatta euroa talousarviota enemmän ja menot alittuivat 34 tuhannella eurolla.

Tavoite	Tilinpäätösraportointi	
Digitaalisten palvelujen monipuolistaminen ja kehittäminen/kirjasto	Striimattujen tapahtumien määrä kasvoi tavoitteen mukaisesti. Tärkeä osa tavoitteen toteutumista oli riittävän teknisen välineistön hankkiminen pääosin vuoden 2022 aikana.	Toteutui
Ryhmäliikunnan lisääminen ja kehittäminen sekä eri ikäryhmä hankkeisiin mukaan pääseminen ja niiden hyödyntäminen/liikuntapalvelut	Kokonaisryhmämäärä kasvoi hieman. Lisäystä liikuntaneuvonnassa ja virtuaalivesijumpissa. Ikiliikkuja -hanke aloitettiin. Sen kautta tavoitettu 150-200 ikäihmistä erilaisten uusien liikuntatoimintojen kautta.	Toteutui
Liikunnan neuvonnan kehittäminen ja laajentaminen/liikuntapalvelut	Lisätty kaksi uutta toimintaryhmää liikuntaneuvontaan. Jalkautumisten kautta tavoitettu lähes 2000 eri-ikäistä kuntalaista eri puolilta Ylöjärveä. Yksilöasiakkaita liikuntaneuvonnassa vuonna 2022 yhteensä 171 henkilöä, ryhmämuotoisessa neuvonnassa 285.	Toteutui
Rundi - pysyväksi osaksi nuorisopalveluita/nuorisopalvelut	Käyty tarvittavat tehtäväkuvakeskustelut henkilöstön kanssa. Huom. koronan vaikutus etenkin keväällä 2022. 3700 käyntikertaa vuoden 2022 aikana. Asiakaspautekysely toteutettu 14-27.11., vastauksia saatiin 87.	Toteutui
Kulttuurihyvinvoinnin edistäminen / kulttuuripalvelut. Poikkihallinnollinen yhteistyö ja yhteistyö sidosryhmien kanssa.	Koulutusten lukumäärä 6 kpl. Hankkeen toimintamallit käytössä neuvola- ja ikään-tyneiden palveluissa. Etäryhmätoiminta ja siihen liittyvä hyvinvointilähete on toiminnassa ikään-tyneiden palveluissa.	Toteutui
Ammattilaisilla on riittävästi ehkäisevän päihdetyön osaamista/hyvinvoinnin edistäminen	Tarve kartoitettu kyselyllä. Ei ole toteutettu omia koulutuksia, mutta tilalle on tarjottu mahdollisuuksia osallistua kaupungin hankkeissa toteutettuihin mielenterveyden ensiapukoulutuksiin. Ei omaa Teams-ryhmää, yhdistetty muiden Teams-ryhmien kanssa.	Toteutui osittain
Hyvinvoinnin edistämisen vastuualueen toimintatapojen vakiinnuttaminen uudistuksessa rakenteessa/hyvinvoinnin edistäminen	Neuvostojen sääntöihin päivitetty hyvinvointilautakunnan mukaisia tehtäviä. Tehtäväalueelle palkattu 7.11.2022 uusi hyvinvointipäällikkö ja yhteistyörakenteen päivittäminen käynnistyi. Aloitettu hyvinvointisuunnittelijan rekrytointi.	Toteutui osittain

	Hyte-prosessit yhdistetty tietyiltä osin ja huomioitu myös hyte-indikaattorit.	
Järjestöjen, vapaaehtoisten ja muiden toimijoiden mahdollisuuksien edistäminen vapaa-aikapalveluissa. Osallisuuden mahdollistaminen järjestöille, yrityksille, yhteisöille ja muille toimijoille.	Nuorisotyönparlamentti ei käynnistynyt lukuisista yrityksistä huolimatta.	Ei toteutunut

Tarkastuslautakunnan saaman tiedon mukaan sekä nuorisopalveluissa että hyvinvointipalveluissa on ollut haasteita uusien työntekijöiden rekrytoinnissa, mikä on huolestuttavaa tietoa, ja tätä vastaan tulee tehdä kaikki mahdolliset toimenpiteet, jotta palvelujen saatavuus ei vaarannu. **Tarkastuslautakunta kysyy, miten työntekijöiden palkkataso asettuu seudullisessa vertailussa? Lisäksi tarkastuslautakunta kysyy, miksi nuorisotyönparlamentin käynnistäminen ei ole edennyt?**

Hyvinvointilautakunnan toiminnan tavoitteet toteutuivat tilikaudella osittain. Toimintakatetavoite toteutui.

Tarkastuslautakunta kysyy, toteutuiko hyvinvointialueen valmistelu suunnitellusti?

5.3 Perusturvalautakunta

Perusturvalautakunnan toimintakatetavoite ei toteutunut. Tuloja kertyi 1,0 milj. euroa talousarviota enemmän, mutta menot ylittyivät 3,2 milj. eurolla.

Tavoite

Tilinpäätösraportointi

Valmistellaan henkilöstön siirtoa 1.1.2023 hyvinvointialueen palvelukseen.	Henkilöstöinfot pidettiin yhdessä henkilöstöhallinnon kanssa, perusturvassa oli veto- ja järjestämisvastuu.	Toteutui
Lasten ja perheiden sosiaalihuollon palvelutarpeiden arvioinnin monialainen työmalli vähentää päällekkäisen arviointityön määrää.	Monialainen työ mahdollistui osittain kun perheintensiiviyksikkö aloitti toimintansa. Sosiaalihuollon sisäisen yhteistyön mallia kehitettiin hvalueen valmistelun yhteydessä (pene ja arviointitiimi).	Ei voida arvioida

Perusterveydenhuollossa turvataan laadukkaat, oikea-aikaiset ja helposti saavutettavat palvelut hyvinvointialueelle siirryttäessä.	Omaolon käyttöä ja Videovisit palvelun käyttöä lisättiin myös Hoppu-hankkeen kautta.	Toteutui osittain
Parannamme lapsiperheiden päihde- ja mielenterveys- palveluiden saatavuutta ja vahvistamme intensiivistä perhetukea monialaisen tuen tarpeessa oleville perheille	Henkilöstö palkattiin 1.8. ja 1.10 alkaen; toimii Perhentalossa.	Toteutui
Etävastaanottojen kehittäminen ja lisääminen ikääntyneiden asiakkaiden kotona selviytymisen tukemiseksi.	Toteutui osana PirSote- ja PirKotihankkeita	Toteutui osittain

Tarkastuslautakunta kiinnitti arvioinnissaan huomiota siihen, että osasta toteumia puuttui perusturvalautakunnan kommentointi siitä, miten talousarviossa asetettu tavoitetaso toteutui. Palvelutarpeen arviointityöhön käytetyn työajan lyhentymistä, hoitotakuun toteutumista ja etäyhteyksien määrän lisääntymistä ei ole kommentoitu. Arvioinnin pohjana on siten osin pelkkä tilinpäätöksessä ilmoitettu värivalo. Värivalojen perusteella perusturvan toiminnalliset vuositavoitteet toteutuivat hyvin. Henkilöstöpula ja edelleen jatkunut korona vaikuttivat toimialan toimintaan, mikä näkyi hoitovielan sekä erikoissairaanhoidon tarpeen kasvuna.

Sairaanhoitopiirin kustannukset kasvoivat loppuvuodesta ja erikoissairaanhoidon hankinta toteutui n. 0,7 milj. euroa yli talousarvion. Lisäksi sairaanhoitopiirin purkamisesta ja alijäämän kattamisesta tuli lisäkustannuksia n. 0,5 milj. euroa. Sairaanhoitopiirin kulut toteutuivat siten n. 1,2 milj. euroa talousarviota suurempina. Sairaanhoitopiirin taseessa on edelleen alijäämää, josta Ylöjärven osuus tulee olemaan noin 0,5 milj. euroa. Koronan hoitamisesta aiheutuneita kustannuksia saatiin katettua valtion maksamilla koronakorvauksilla, jotka olivat 2,1 milj. euroa.

Lastensuojelun asiakasmäärät olivat vuoden 2022 alussa voimaan tulleen lastensuojelulain muutoksen edellyttämällä tasolla. Henkilökohtaisen avun asiakkaiden määrä kasvoi edellisestä vuodesta 40:llä, mikä johtuu lisääntyneestä hakemusten ja palvelua tarvitsevien määrästä ja toisaalta asiakkaiden paremmasta palvelutietoisuudesta. Sosiaalityöntekijöiden määrä kasvoi edellisestä vuodesta kahdella.

5.4 Tekniikka ja ympäristöosasto

Toimialalla on kaksi lautakuntaa, tekninen lautakunta ja ympäristölautakunta.

Tekninen lautakunta

Teknisen lautakunnan toimintakatetavoite ei toteutunut. Tuloja kertyi 0,2 milj. euroa talousarviota enemmän, mutta menot ylittyivät 0,9 milj. eurolla.

Tavoite	Tilinpäätösraportointi	
Investointien toteuttaminen suunnitellussa aikataulussa, laajuudessa ja kustannusarviossa	Siltatien koulun 1 ja 2 vaiheen rakentaminen on edennyt hyvin. Murtomäentien ja Erkontien peruskorjaus sekä Siltatien toinen alikulkukäytävä ovat valmistuneet aikataulussa. Yleisillä alueilla Siltatien kenttien rakentaminen on aloitettu ja valmiusaste on suunnitellun mukainen. Serlapuiston leikkikentän siirto ja peruskorjaus on toteutettu suunnitellun mukaisesti.	Toteutui
Salkutuksen päivitys	Rakennuskannan salkutus on tehty.	Toteutui
Korjausvelkaselvitysten päivitys	Korjausvelkaselvitysten päivitykset on tehty sisältäen korjausvelan kehittymisen simuloinnit.	Toteutui
Tulevaan Sote -uudistukseen varautuminen tilojen ja siirtyvän tukipalveluhenkilöstön osalta	Ulkoiset vuokrasopimukset on tehty. Tukipalveluhenkilöstön osalta määrittelytyö on tehty.	Toteutui
Kiinteistöjen lämmitystapamuutokset	Veittijärven lämmitystapamuutoksen toteuttaminen siirtyy vuodelle 2023. Toteuttamisen siirtäminen johtuu muuttuneesta maailmantilanteesta.	Toteutui osittain
Vastuualueet jatkavat hyväksi koettua yhteistyötä	Henkilöstöpalavereja on pidetty tehtävälalueilla sekä tehtävälalueiden esihenkilöiden kesken IT-työryhmä on aloittanut toimintansa. Työilmapiiri on hyvä. Tyky-päiviä on toteutettu.	Toteutui osittain
Asiakaskyselyt	Kyselytutkimus on toteutettu ja tulokset on raportoitu. Liikenneturvallisuuskysely toteutunut.	Toteutui

Teknisen lautakunnan vuositavoitteet toteutuivat melko hyvin. Toimintakatetavoite ei sen sijaan toteutunut. Toimintakulujen ylitystä selittävät energiakustannusten nousu, haastavat talviolosuhteet sekä rakennusmateriaalien kustannusten nousu. Lisäksi sisäilmatutkimusten ja -remonttien määrät lisääntyivät.

Korjausvelkaselvitys on päivitetty. **Tarkastuslautakunta pyytää tietoa siitä, mihin suuntaan korjausvelan määrä on kehittynyt ja millaisia riskejä sen tulokset sisältävät kaupungin palvelu toiminnalle.**

Ympäristölautakunta

Ympäristölautakunnan toimintakatetavoite toteutui. Tuloja kertyi talousarvion mukaisesti ja menot alittuivat 0,4 milj. eurolla.

Tavoite	Tilinpäätösraportointi	
Etätyön jatkaminen	Etätyökäytäntö on vakiintunut. Sähköisiä palveluita on kehitetty ja jatketaan edelleen. Lupa- ja neuvonta-asiat hoituvat pääosin Lupapisteessä ja hankeneuvotteluja pidetään Teams-kokouksina. Asiakaspalvelun tavoitettavuutta lisätään puhelinpäivystyksellä.	Toteutui
Raitiotien yleissuunnittelun jatkaminen	Tarkentava yleissuunnittelu valmistui. Raitiotiehen liittyviä kaavatöitä on vireillä. Kaikkea ei vielä ole käynnistetty.	Toteutui osittain
Mapsto:n ja keskustavision mukaisten hankkeiden jatkaminen	Luonnosvaihe vuoden 2022 aikana. Ehdotus vuodelle 2023. Kaavahanketta on valmisteltu mm. liikennetarkaisujen osalta. Kaavaa on tarkoituksenmukaista viedä eteenpäin osayleiskaavan ehdotuksen aikataulussa vuoden 2023 aikana. Prisman kaava hyväksyttiin. Arkkitehtikilpailun työohjelma edennyt.	Toteutui osittain
Vastuualueet jatkavat hyväksi koettua yhteistyötä	Yhteispalavereita on jatkettu. IT-työryhmä kehittää ohjelmistoja ja prosesseja.	Toteutui

	Tyky-toimintaa on lisätty.	
Ohjelmistorobottien käyttöönotto	Olemme mukana hankkeissa, robotti ei ole vielä kaikilta osin valmis.	Ei voida arvioida
Seudulliset yhteistyöhankkeet	Seutudigihanke etenee aikataulussa	Toteutui

Ympäristölautakunnan vuositavoitteiden arvioidaan toteutuneen kokonaisuutena kohtalaisesti. Lautakunta pysyi taloudellisessa tavoitteessaan, toimintakate alittui.

Tarkastuslautakunta kysyy kaupunginhallitukselta, onko osaston resursointi riittäväällä tasolla ja teknisiä apuvälineitä kuten droneja hyödynnetty, jotta suunniteltuja kaavoitushankkeita saadaan vietyä tehokkaasti eteenpäin?

Tarkastuslautakunta kiittää koko kaupungin johtoa, esihenkilöitä ja henkilöstöä vaativan vuoden ansiokkaasta läpiviennistä.

6. Konserniyhteisöjen vuositavoitteiden toteutumisen arviointi

Tarkastuslautakunnan on mahdollista arvioida konserniyhteisöjen toimintaa pääasiassa tilinpäätöksessä esitettyjen tietojen avulla sekä omistajaohjauksen kautta. Omistajaohjauksella huolehditaan siitä, että kaupungin tytäryhteisöjen toiminnassa otetaan huomioon konsernin kokonaisuus. Seuraavissa taulukoissa esitetään arvio siitä, miten tytäryhteisöjen vuositavoitteet tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan toteutuivat.

Ylöjärven Vesi Oy

Tavoite	Toteutuminen	
Yhtiö toteuttaa kaupungin kanssa sovitut investointien yhteishankkeet.	Hankkeet toteutettiin sopimuksen mukaisesti.	Toteutui
Yhtiö tekee suunnitelmallisesti verkoston korjausinvestointeja korjausvelka-analyysiin perustuvan kunnostussuunnitelman mukaisesti.	Korjausinvestoinnit tehtiin kunnostussuunnitelman mukaisesti. Saneerausinvestointien kokonaismäärä oli 1 952 463 euroa.	Toteutui
Tilikauden tulos on positiivinen.	Tilikauden voitto verojen jälkeen oli 491 855 euroa	Toteutui

Ylöjärven Vesi Oy saavutti kaikki tavoitteensa. Yhtiön lainamäärä oli vuoden lopussa 32,9 milj. euroa ja tämä merkittävä osa konsernin velkaantumisen kokonaisuudessa.

Tarkastuslautakunta kysyy, millä aikataululla päästään tilanteeseen, että korjausvelka ei enää kasva?

Ylöjärven Yrityspalvelu Oy

Tavoite	Toteutuminen	
Tilikauden tulos on positiivinen.	Tilikausi muodostui hieman negatiiviseksi, tappion ollessa 4 000 euroa. Tuloksen toteumaan vaikutti aiemmin ennakkoon maksetut (korona-aikana 2020) messukulut, jotka tuloutettiin vuoden 2022 tilinpäätökseen.	Ei toteutunut
Mapston tavoitteiden mukaisen tonttimyynnin toteuttaminen.	Kaupunki myi tavoitteiden mukaisesti yritystontteja pääosin Siltatien ja Kolmenkulman yritysalueilta. Lisäksi esimerkiksi Prisman kauppakeskuksen tonttikauppa eteni. Tällä hetkellä myynnissä on kunnallistekniikan piirissä olevia yritystontteja pääosin Kolmenkulman sekä Siltatien yritysalueilta. Vuonna 2022 edenneet tonttikaupat olivat kokoluokaltaan huomattavia.	Toteutui
Tontinluovutusehtojen ja kriteerien päivittäminen yhteistyössä tekniikka- ja ympäristöosaston kanssa huomioiden kaupunkikuvalliset näkökulmat ja työpaikkojen määrän lisääminen.	Tontinluovutusehtoja päivitettiin yhteistyössä tekniikka- ja ympäristöosaston kanssa ja yritystontin myyntiprosessia selkeytettiin niin, että myyntipäätöksen jälkeen olleesta erillisestä varaussopimuksesta luovuttiin.	Toteutui

Yrityspalvelu saavutti tavoitteensa melko hyvin. Yhtiöllä ei ole lainaa.

Tarkastuslautakunta kysyy kaupunginhallitukselta, riittääkö kaupungin tonttivaranto yritysten kysyntään?

Ylöjärven Jäähalli Oy

Tavoite	Toteutuminen	
Tilikauden tulos on positiivinen.	Koronapandemian aiheuttamien toiminnan sulkujen, henkilöstön poissaolojen aiheuttamien lisähenkilöstökulujen sekä laiterikkojen takia tulos jäi 123 662 euroa tappiolliseksi.	Ei toteutunut
Yhtiöllä on ajantasainen keskipitkän aikavälin taloussuunnitelma investoinneista, toiminnan tuotoista ja menoista sekä toiminnan rahoituksesta	Tavoite toteutui. Oman pääoman pienenemisen jälkeen suunnitelma on päivitettävä kevään 2023 aikana.	Toteutui
Jäähallin investoinneissa korostetaan suunnitelmallisesti energiatehokkuutta ja ympäristöystävällisyyttä.	Tavoite toteutui. Energiankulutus laskenut vuodesta 2019 noin 25% ja mahdollisissa uusissa investoinneissa tullaan noudattamaan tavoitteessa mainittuja periaatteita.	Toteutui

Koronapandemialla oli edelleen suoria vaikutuksia Ylöjärven Jäähallin toimintaan ja talouteen. Toiminnan sulut ovat pienentäneet yhtiön liikevaihtoa. Yhtiön lainamäärä oli vuoden lopussa 0,9 milj. euroa. Hallirakennuksen ja laitteiston heikko kunto huolestuttavat tarkastuslautakuntaa.

Kiinteistö Oy Ylöjärven Työtuvat

Tavoite	Toteutuminen	
Tilikauden tulos on positiivinen.	Tulos oli 50 198 euroa	Toteutui
Yhtiöllä on ajantasainen viiden vuoden suunnitelma peruskorjauksista.	Tavoite toteutui.	Toteutui
Yhtiöllä on keskipitkän aikavälin taloussuunnitelma investoinneista, toiminnan tuotoista ja menoista sekä toiminnan rahoituksesta.	Tavoite toteutui. Taloussuunnitelman pohjana käytetään PTS:aa ja toimintaa pystytään rahoittamaan kokonaisuudessaan tulorahoituksella.	Toteutui

Koy Ylöjärven Työtuvat saavutti kaikki tavoitteensa. Yhtiön lainamäärä oli vuoden lopussa 0,7 milj. euroa.

Kiinteistö Oy Kurun Kotikonnut

Tavoite	Toteutuminen	
Tilikauden tulos on positiivinen.	Tulos ennen vapaaehtoisia varauksia oli 34 317 euroa.	Toteutui
Yhtiöllä on ajantasainen viiden vuoden suunnitelma peruskorjauksista.	Suunnitelma ajantasainen ja suunnitelman pohjalta päätetään vuosittaiset tehtävät korjaukset.	Toteutui
Toiminnallinen käyttöaste säilyy vähintään nykyisellä tasolla.	Nykyinen taso säilyi, vaikka tilanne vaihtelee kalenterivuoden sisälläkin. Tilanne on keskimääräisempien vuosien kaltainen.	Toteutui

Koy Kurun Kotikonnut saavutti kaikki tavoitteensa. Yhtiön tilikauden voitosta tehtiin varauksia vastaavalla summalla, joten tilikausi päättyi nollatulokseen. Yhtiön lainamäärä oli vuoden lopussa 0,4 milj. euroa.

Yhteenveto konserniyhteisöjen tavoitteiden toteutumisesta

Tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan kaikki konserniyhteisöille asetetut vuosittaiset tavoitteet toteutuivat Ylöjärven Jäähallin ja Ylöjärven Yrityspalvelun tulostavoitteita lukuun ottamatta. Korona vaikutti edelleen jäähallin toimintaan tilikaudella, eikä yhtiö ole voinut vaikuttaa tavoitteiden saavuttamiseen riittävästi itse. Ylöjärven Yrityspalvelun poikkeama ei ollut merkittävä.

Kaikkia konserniyhteisöjä koski sama tavoite, positiivinen tilikauden tulos, joka toteutuikin muutoin kuin Ylöjärven Jäähallin ja Ylöjärven Yrityspalvelun osalta. Lähtökohtana toki on, että yhtiöt tekevät voitollista tulosta (tai voittoa tavoittelemattomat nollatulosta) ilman, että se asetetaan vuosittaisiksi tavoitteiksi. Yhtiöt toteuttavat osaltaan kaupungin palvelutuotantoa, jossa laatu ja vaikuttavuus ovat olennaisia osa-alueita. **Tarkastuslautakunta kysyy omistajaohjaukselta, voisiko tavoitteet määritellä toimialan mukaan?**

7. Hyvinvointiraportti

Kuntalaisten terveydestä ja hyvinvoinnista sekä toteutetuista toimenpiteistä niiden edistämiseksi raportoidaan kaupunginvaltuustolle vuosittain. Lisäksi hyvinvointiraportissa raportoidaan hyvinvointisuunnitelmien mukaisten vuositavoitteiden toteutumisesta. Vuositavoitteet toteutuivat tilikaudella osittain.

Tavoite	Toteutuminen	
Laajan hyvinvointikertomuksen päivittäminen sote-uudistuksen toteutuessa	Kuvattiin ennaltaehkäiseviä palvelupolkuja yhteistyössä ja sisällytettiin elintapaohjaus osaksi perustason sote-palvelujen toimintamalleja PIRSOTE-hankkeen kanssa. Luotiin vastinpareja kolmiomallin mukaisesti hyvinvointialueen kanssa. Selkeytettiin hyvinvointia tukevien palvelujen saatavuutta kehittämällä sähköisiä palvelutarjottimia.	Toteutui osittain
Ankkuri-toiminnan ja Näppihaukka toimintamallin toteuttaminen nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi ja rikosten ennaltaehkäisemiseksi	Sisällytettiin Ankkuri-toiminta ja Näppihaukka toimintamalli siirtosuunnitelmiin, mutta Ankkuri-toiminta ei ole käytössä systemaattisesti. Näppihaukka-toiminta jatkuu ainakin toistaiseksi sosiaalihuollon kanssa. Toimintamallien juurruttamiseen vaikuttavat myös ulkopuoliset tahot.	Toteutui osittain
Lähisuhdeväkivallan ehkäiseminen	Osallistuttiin maakunnalliseen kehittämiseen ja lisättiin Sähköiseen perhekeskukseen materiaalia väkivallan ehkäisystä.	Toteutui
Kulttuurihyvinvoinnin edistäminen poikkihallinnollisesti ja yhteistyössä sidosryhmien kanssa	Pilotoitiin ja juurrutettiin hankkeessa kehitetyt toimintamalleja osaksi palvelutarjontaa. Hankkeen koulutukset ajoittuivat vuoteen 2021 ja vuosi 2022 oli enemmänkin pilotointia.	Toteutui
Vanhempien tukeminen kasvatustehtävässä	Sähköisen perhekeskuksen toimintaa vakiinnettiin ja kuukausitasolla kävijämäärät ka 150. Myös ammatillaiset löysivät sähköisen perhekeskuksen. Perheiden intensiiviyksikkö aloitti toimintansa syksyllä 2022. Perheiden talo aloitti toimintansa ja kokosi yhteen perheiden palveluja.	Toteutui
Ikääntyneen toimintakyvyn ja itsenäisen elämän tukeminen	Kehittämishankkeissa rakennettiin kotikuntoutuksen toimintamalli, joka sisältää tarpeen mukaisesti etäyhteydellä toteuttavia hyvinvointia tukevia ryhmäkäyntejä. Osallistuttiin pilottiin, jossa kehitettiin ikäihmisten psyykkisen ja sosiaalisen toimintakyvyn tukemista etäpalveluna. Toimintamalli jäi pysyväksi käytänteeksi ja sisältää tuottavat järjestöt ja vapaa-aikapalvelut yhdessä sotepalvelujen kanssa.	Toteutui
Lasten ja nuorten elämänhallinnan tukeminen	Perheiden intensiiviyksikkö aloitti toimintansa ja nopeutti arviontien tekemistä. Lastensuojelun toimintamalleja kehitettiin perusturvakeskuksen palveluissa.	Toteutui osittain

Osallisuuden mahdollistaminen järjestöille, yrityksille, yhteisöille ja muille toimijoille	Osallistuttiin nuorten akatemian osallisuuden kehittämisprosessiin, joka sisälsi työpajoja nuorten kanssa. Kartoitettiin osallisuuden kehittämisen tarpeita ja panostettiin lasten ja nuorten osallisuuden edistämiseen kehittämissankkeiden yhteistyönä. Nuorisotyön parlamenttia ei perustettu, Osallistuttiin nuorisovaltuuston kokouksiin kutsuttuna. Osallistumismahdollisuuksien laajentamista jatkettiin: valtuuston kokouksien videolähetykset, kaupunginjohtajan ajankohtaiskatsaukset, yksi yhteinen seura- ja kulttuuriparlamentin tapaaminen.	Ei toteutunut
Ammattilaisilla on riittävästi ehkäisevän päihdetyön osaamista	Selvitettiin koulutustarve henkilöstökyselyllä. Ohjattiin henkilöstöä osallistumaan Mielenterveyden ensiapukoulutuksiin, joita järjestettiin kaupungin kehittämishankkeessa. Koottiin koulutustarpeet ja suunniteltiin tulevan vuoden koulutuksia.	Toteutui
Arjen sujuvat liikenneyhteydet	Osallistutaan alueelliseen kehittämiseen ja on seurattu kevyen liikenteen väylän käyttäjämääriä. Kestävän hyvinvoinnin ja arjen sujuvuuden näkökulmaa painotetaan myös uusissa hankkeissa, jotka alkaneet 2022.	Toteutui
Hinku-tiedotuksen lisääminen kuntalaisille ja järjestöille	Uudistettiin Hiilineutraali Ylöjärvi –verkkosivua ja pyrittiin tuomaan ajankohtaisia asioita enemmän esille kaupungin uutispalstalla.	Toteutui

HYTE-indikaattoreiden mukaan Ylöjärven hyvinvoinnin edistämistyö on edennyt kansalliseen tasoon verrattuna hyvin. Muihin kehyskuntiin verrattuna kaupungin hyte-kerroin on keskitasoa. Raportin mukaan huomiota tulisi kiinnittää erityisesti lasten ja nuorten kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin edistämiseen. Ukrainan sota, pandemian jälkitila sekä taloudellinen epävarmuus vaikuttivat myös ylöjärveläisten hyvinvointiin. Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että hyte-indikaattorit kehittyvät positiivisesti kaupungissa.

Tarkastuslautakunta kysyy, miten kaupungin omalla toiminnalla aiotaan tukea lasten ja nuorten elämönhallintaa?

8. Arviointikertomuksen hyväksyminen

TARKASTUSLAUTAKUNTA 24.5.2023

Riitta Koskinen
puheenjohtaja

Jouni Kaasalainen
varapuheenjohtaja

Anna Jukantupa
jäsen

Jussi Kytömäki
jäsen

Tero Lehtonen
jäsen

Marko Taipale
jäsen

Heli Koukeri-Potkonen
jäsen